

En Josep Canaleta, de Caldes

Elisabet Serra > TEXT I FOTOGRAFIA

En Josep Canaleta va aprendre l'ofici de barber del seu pare, l'Enric Canaleta, de qui ha heretat el negoci familiar al carrer Major de Caldes. L'Enric (1925) va començar a arreglar barbes, afaitar i tallar cabells als setze anys, fent d'aprenent a cal Ros, una barberia que hi havia a la plaça de la Selva. A casa de l'Enric eren masovers i hortolans, però ell veia més futur a la barberia que criant animals o feinejant a l'hort, i en tornar de la mili va preferir quedar-se a cal Ros. Al cap de poc temps, un accident va deixar invàlid el propietari de l'establiment i va traspasar el negoci a l'Enric. El 1964, quan va néixer en Josep, l'Enric i la seva dona Mercè es van instal·lar al pis de dalt de la barberia.

El negoci obria de dimarts a diumenge. Hi havia feina per a 5 barbers i aprenents els caps de setmana. En Josep m'explica que llavors els homes anaven al barber un cop a la setmana, i els que podien permetre-s'ho, sobretot els estiuejants dels balnearis, s'afaitaven fins a dos o tres cops a la setmana. «Els barbers comptaven els plecs, la peça de roba que es posava sota la barba durant l'afaitat, per saber els serveis que havia fet cada un», recorda en Josep, que va créixer a la barberia, tot remullant les barbes que després el seu pare rasurava amb la navalla.

Les barberies eren, juntament amb els cafès, els principals espais de trobada i tertúlia dels homes. «Si volies saber alguna cosa, la gent deia: 'Vés a la barberia, que el barber ho sabrà'». El barber també feia d'informador de tot el que passava al poble. «Els clients venien sense pressa, no els importava esperar. Allà es parlava de política, de futbol i de dones. També s'hi tancaven negocis. Ara és molt diferent. La gent ve amb pressa i si s'han d'esperar, marxen. Això sí, es continua parlant dels mateixos temes», puntualitza en Josep.

En Josep va estudiar perruqueria. Volia obrir una perruqueria d'homes i dones, però va haver de deixar-ho per l'al·lèrgia que li provocaven els productes químics dels tints. «Com que el pare tenia feina, vaig començar a ajudar-lo i m'hi vaig quedar». El 1982, pare i fill van obrir la barberia al carrer Major, amb el nom de Canaleta. L'Enric es va jubilar el 1990, després de dedicar 50 anys a l'ofici de barber. «Hi havia clients molt especials que només es deixaven tallar els cabells pel meu pare. I quan ell es va jubilar, ja em van donar permís perquè els els tallés jo. Resulta que ja n'havia

apprès», diu rient en Josep, i afegeix: «Diuen de les dones, però hi ha homes molt presumits, que et feien repassar el tall fins a quedar contents. A vegades feies com si tallessis, i els deies: veu com ara queda més bé! I marxaven contents.»

Tot i ser d'escoles diferents, en Josep té present el consell del seu pare: «Em deia: pots assessorar el client en tot el que creguis, però sempre acabaràs fent el que el client vulgui. Sempre has d'intentar mirar pel seu bé». A més de tenir un bon joc de canell amb la navalla, els barbers han d'aplicar grans dosis de psicologia. «Els barbers som estilistes, artesans i psicòlegs», es defineix en Josep.

Els temps i les modes han canviat, i tot i que algunes modes com les barbes han tornat, en Josep no és molt optimista amb el futur de les barberies. «Avui dia tot són perruqueries, i hi ha molt pocs clients que vinguin expressament a fer-se la barba». I puntualitza: «Cal diferenciar entre portar barba i anar sense afaitar. És molt diferent». Per sort encara queden nostàlgics i amants de l'artesania que després d'afaitar-se li demanen massatge Varon Dandy «per fer olor de barberia de tota la vida» ✂.

